

سرک کشیدن به قدیمی ترین کاخ های تهران

عمارت گردی

تایستان وقت مناسبی است که شما همراه فرزندانتان از بناها، کاخ ها و عمارت هایی که هر کدام تاریخ زنده معماری و سرگذشت ما هستند، دیدن کنید. بازدید از برخی از عمارت ها و کاخ های تهران، برای عموم آزاد است و برخی دیگر نه. این هفته ۴ عمارت از عمارت های زیبا و باشکوه تهران را که امکان بازدید از آنها فراهم است به شما معرفی می کنیم. معماری این عمارت ها و مطالعه سرگذشت آدم هایی که با هزاران آرزو و سلیقه های زیبایی شناسانه در این عمارت ها زندگی می کردند، می تواند برای شما و خانواده تان سرگرم کننده و آموزنده باشد.

دکتر هانیبه
ژانروضاپی

عمارت ارباب هرمز

این عمارت که یکی از بناهای تاریخی به جا مانده از دوران قاجار است، از سال ۱۳۹۳ به عنوان موزه گرافیک ایران مورد استفاده قرار گرفته است. بیشتر بناهای تاریخی به جا مانده از حکومت دوره قاجار در تهران در مرکز و شمال تهران قرار دارند، اما عمارت ارباب هرمز یکی از معدود بناهای تاریخی شرق تهران است که در منطقه تهرانپارس واقع شده است. هرمز ارش معروف به ارباب هرمز یکی از زرتشتیان زاده شده در محله خیرآباد یزد بود که در سال ۱۳۲۷ خورشیدی، تهرانپارس فعلی را که حدود ۳۶ میلیون مترمربع مشتمل بر ۳ قریه مجیدآباد، مهدی آباد و حسین آباد بود از بیوه ابوالقاسم خان بختیار، می بی عظیمه خانم بختیار، ۳۰۳ تانگ به نام خود و ۳۰۳ تانگ به نام همسرش، پری آگاهی ارش، خریداری کرد. عمارت فعلی معروف به ارباب هرمز با مساحت تقریبی ۹۰۰ مترمربع به سبک ترکیبی از معماری سنتی با معماری غربی در ۲ طبقه همراه زیرزمینی کوچک ابتدا در باغی به وسعت ۱ میلیون مترمربع بنا شده بود که در حال حاضر ۲۲ هزار مترمربع از آن باقی مانده است. بازدید از موزه گرافیک ایران و عمارت ارباب هرمز از روزهای یکشنبه تا پنجشنبه و ایام غیرتعطیل از ساعت ۱۰ صبح تا ۱۸ امکان پذیر و مبلغ بلیت ورودی آن هم ۱۰۰۰ تومان است.

• نشانی: خیابان تهرانپارس، فلکه چهارم تهرانپارس، پارک پاپس، عمارت ارباب هرمز

عمارت مسعودیه

عمارت مسعودیه یکی از بناهای تاریخی به جا مانده از تهران قدیم و دوره قاجار است که از لحاظ معماری و همچنین رویدادهای تاریخی که در آن اتفاق افتاده، بسیار بااهمیت و باارزش است. همه باغ عمارت مسعودیه به دستور مسعود میرزا، ملقب به ظل السلطان، فرزند ناصرالدین شاه، در سال ۱۲۹۵ قمری، در زمینی به وسعت حدود ۴ هزار مترمربع، مرکب از بیرونی (دیوانخانه) و اندرونی و دیگر ملحقات بنا شده است. نام این عمارت نیز برگرفته از نام مسعود میرزا به مسعودیه شهرت یافته و دیگر این بنا استاد شعیب معمارباشی است. مجموعه عمارت مسعودیه شامل ۵ عمارت دیوانخانه، سفرهخانه، حوضخانه، عمارت سیدجوادی، عمارت مشیرالملکی و عمارت سردر، مملو از گچبری، کاشی کاری، شطرنجی، نقاشی دیواری و به طور کلی تزئینات نفیس، تقسیم بندی های فضایی و عملکردهای متنوع است. این مجموعه تاریخی دارای ۷ کتیبه است که دو کتیبه در سردر اصلی، یک کتیبه در سردر کالکسکو، دو کتیبه در عمارت دیوانخانه و دو کتیبه نیز در عمارت مشیریه قرار دارد. نخستین کتابخانه و موزه ملی ایران در گوشه ای از این عمارت برپا شدند.

• نشانی: میدان بهارستان، ضلع جنوب غربی، خیابان اکیانان

عمارت عین الدوله

عمارت عین الدوله یکی از بناهای تاریخی تهران است که شاید کمتر نامی از آن شنیده باشید. این بنا مربوط به اواخر دوره قاجار و اوایل دوره پهلوی اول است و معماری آن هم به سبک معماری دوران قاجار انجام شده است. مهم ترین واقعه ای که در این عمارت رخ داده، برگزاری کنفرانس تهران در زمان جنگ جهانی دوم بوده است. بازدید از فضای بیرونی عمارت همه روزه به جز جمعه ها و ایام تعطیل از ساعت ۸ صبح تا ۴ بعدازظهر امکان پذیر است. ساختمان اولیه که در طبقه همکف یک شاه نشین با سقف آینه کاری شده و تزئینات و دو راهرو در ۲ طبقه بوده قرار داشته است. محوطه باغ ۱۱ هزار و ۹۰۰ مترمربع است که به شکل مستطیلی شمالی - جنوبی تعیین شده است. باغ ۴ در دارد و دو ورودی اصلی در سمت شمال و جنوب و دو ورودی فرعی در دو جهت شرق و غرب، در شمالی در اصلی و تشریفاتی مجموعه محسوب می شود. در حال حاضر نگارخانه برگ در عمارت عین الدوله دایر است.

• نشانی: پاسداران، میدان هروی، خیابان وفامنش، خیابان جمالی، شماره ۱۷

عمارت کوشک

عمارت کوشک یا خانه «شقایق» متعلق به «حسین شقایق» بوده که حدود ۸۰ سال پیش از بازگشت او از آلمان به ایران ساخته شده است.

این بنا شامل زیرزمین، همکف، طبقه اول و کلاه فرنگی است که به صورت مورب میان زمینی به ابعاد تقریبی ۴۹×۳۳ متر ایجاد شده است. این بنا متعلق به دوره پهلوی اول و مساحت آن حدود ۱۵۵۰ مترمربع است. عمارت کوشک تقریباً پلان بیضی شکل دارد و نمای آن را ۴ ایوان زیبا زینت بخشیده است. این بنا دارای تزئینات ارزشمندی مانند نقاشی دیواری، آینه کاری، گچبری و نمای کاشی کاری فوق العاده زیبا و دیدنی است. عمارت «کوشک» در ۳ طبقه و به شکل کلاه فرنگی بنا شده و دارای ۶ اتاق خواب، یک اتاق مطالعه یا دفتر کار، ۵ تالار و چند زیرزمین با لوازم و وسایل بهداشتی است.

در حال حاضر در این بنای تاریخی، جدای از قدمت و زیبایی منحصر به فرد معماری، فعالیت های دیگری هم انجام می گیرد. طبقه اول و زیرزمین این عمارت زیر نظر معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی سازمان میراث فرهنگی است. زیرزمین این عمارت به دفاتر تشکل های صنفی و تشکل های مردم نهاد سازمان که به شکل ملی فعالیت می کنند، اختصاص داده شده و طبقه اول به کارگاه های آموزشی برای آشنا کردن علاقه مندان با رشته های مختلف صنایع دستی تعلق گرفته است.

• نشانی: خیابان فردوسی، خیابان کوشک

